A°. 1833. N°. 92.

ZONDAG DEN 17den NOVEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

Den 15 November 1833.

(44099) Bij Resolutie van den Gouverneur Generaal, dd. 7 November ll., No. 1199, op het verzoek van A. J. H. BERTHOUD, is aan denzelven toegestaan om de hem in eigendom aankomende Plantaadjen *Kleinslust* en *Bokseweide*, met en benevens den daartoe behoorenden Grond *Zorg en Hoop* te vereenigen, en aan dezelve den naam te geven van *BERTHOUDSLUST*; met bepaling, dat de Plantaadje *Berthoudslust* als divisie merk hebben zal, La. G. No. 67.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 14den dezer, de Zweedsche Schoener *Duke of Skane*, van *St. Martin*; met eene lading van 307 vaten Zout.

UITGEKLAARD.

Den 12den, de Zweedsche Sloep *Harriet*, Kapt. P. D. CORBIERE, naar *St. Bartholomeus*, in ballast.

Den 16den, het Schip *Amsterdam*, Kapt. C. ABRAHAMS Jr., naar Amsterdam; lading: 300 vaten Suiker, en 12 balen schoone Katoen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

BREDA, 16 *September.* In de *Staats-Courant* van heden vindt men het verslag van de op den 30sten julij te Amsterdam gehouden algemeene zeventiende vergadering van het hoofdbestuur en de afgevaardigden van het fonds tot aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden. Uit dat verslag blijkt: dat op 31 december ll. het bedrag der 2½ pCt. inschrijvingen op het grootboek der Nat. Werk. Schuld bestond uit ƒ2,281,500, hetgeen ƒ54,000 minder is, dan het jaar te voren, zijnde dit gedeelte verkocht zoo tot goedmaking van de uitkeering aan vaderlooze wezen, als tot dekking van de algemeene meerdere uitgaven; — dat voor gratificatien aan de primitieve deelgeregtigden in 1832 en voor aanzuiveringen van 1831 is uitbetaald eene som van ƒ61,106,45½; — dat de militairen in het Invalidenhuis te Leiden, wegens derzelver pensioenen en gratificatien, hebben ingebragt eene som van ƒ14,351,05, en daarenboven, tot onderhoud van het gebouw, administratie, voeding, kleeding, enz. is uitbetaald 19,709,99; — dat uit den intrest van de eerste gift van het Waterloo-comité te Londen aan verminkten en nageblevenen van gesneuvelden van den veldtogt in 1815, voor 1831 en 1832, is uitbetaald ƒ2,853; en uit de renten van de tweede gift van dat comité, aan weezen van gesneuvelden over 1832 eene som van ƒ180, en van het kapitaal dier gift aan zeven vaderlooze wezen, die den ouderdom van 18 jaren hebben bereikt, eene som van ƒ2,345; — dat het hoofdbestuur, ten gevolge van het genomen besluit in de algemeene vergadering des vorigen jaars, is voortgegaan met de provisionele bedeeling aan verminkten uit vroegere oorlogen voor 1813, waarvoor aan gratificatien voor 1832 is uitbetaald ƒ8,540,25; terwijl van deze laatstgenoemden 20 verminkten, en alsnu in het geheel 128 invaliden zich in dat gestigt bevinden; — dat, eindelijk, ten behoeve van de slagtoffers in den tegenwoordigen strijd tegen oproer en geweld, is ontvangen eene som van ƒ64,275,45, benevens nog de jaarlijksche renten van ƒ3000 2½ pCt. inschrijvingen W. S., terwijl aan 250 verminkten en nageblevenen van gesneuvelden de gratificatien over 1832 zijn uitbetaald. (*Bred. Courant.*)

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 14 *September.* Volgens de jongste tijdingen uit Griekenland was koning *Otto* voornemens in den loop der maand Augustus zich over Patras naar Missolunghi te begeven. De Franschen hadden den Peloponesus ontruimd en het land aan zijne eigene middelen overgelaten. Men geloofde dat derzelver terugkeer naar Frankrijk, met den aftogt der Russen uit Konstantinopel in verband stond, en betreurde men het, dat Griekenland, door de combinatien der diplomatie, reeds van eene dadelijke hulp was beroofd geworden. De binnenlandsche troepen waren, na aftrek van de nationale militie, niets beduidend, en de beijersche troepen lagen met groote tusschenruimt en kompanies - gewijze verspreid. Het bestuur scheen, sedert de terugkomst des gezantschaps te Nauplia, eenigzins gewijzigd te zullen worden, waartoe deels de op de reize ingewonnen narigten, deels het misnoegen, dat vele voorname posten in handen waren van uit Konstantinopel overgekomen Grieken, Phanarioten genaamd, die zich onder de bescherming van *Maurocordato* en *Trikupi* hadden gesteld, had bijgedragen. Men zeide dienvolgens, dat *Trikupi* als gezant naar Konstantinopel zou gaan en *Colletti* in zijne plaats minister van buitenlandsche zaken worden. *Maurocordato* had ook zijn ontslag aangeboden, doch men had dit niet aangenomen. Deze, benevens *Coletti*, *Klenaris Zaimi* zouden derhalve aan het bestuur blijven. Over het Grieksch regentschap, bijzonder over den graaf *van Armansperg*, was men voortdurend hoogst tevreden. (*Bred. Court.*)

PARAMARIBO, 16 *November.* In de Arnhemsche Courant van den 5 September, lezen wij de volgende advertentie:

vaders, het wedergeven van dezen waardigen jongeling aan de menschelijke zamenleving, door openbaarmaking van alle Duitsche dagbladen, ten algemeenen nutte, te willen bewerkstelligen.

Hanau, den 16den Augustus 1833.

KITTSTEINER,
Redacteur der Hanausche Courant,

In kennisse der waarheid

JOH. EICHHORN,
Vader van *AUG. EICHHORN*, door het voortreffelijk geneesmiddel der heeren *GAUDELIUS, ZEHNER en COMP.*, te *Frankfort*, van de vallende ziekte geheel hersteld.

In kennisse der waarheid der onderteekening van den Boekdrukker *KITTSTEINER*, en den meester Schoenmaker *JOH. EICHHORN*.

Hanau, den 16den Augustus 1833.

(L. S.) KLEIN,
Landgerigts-repositarius.

IETS OVER DE ENGELSCHE ZEE- EN LANDMAGT.

In een der geachtste duitsche bladen, *das Ausland*, vond men onlangs nog het volgende over de tegenwoordige magt van Groot-Brittannie ter zee en te land vermeld, hetwelk ons der moeite van overneming wel waardig toescheen.

De marine van Groot-Brittannie bestaat uit 380 oorlogschepen, waaronder 94 schepen van linie, met een gezamenlijk personeel van 29,000 (1) officieren, matrozen, ambtenaren en werklieden. Deze ongehoorde magt is in prachtige zeehavens verdeeld, terwijl de arsenalen door haren omvang en inrigting aan het gewigt der marine beantwoorden. De gezamenlijke kosten beloopen ongeveer 4,500,000 ponden sterling (54,000,000 guldens), en deze som, hoe hoog zij ook schijne, is niet overdreven, wanneer men de groote kosten tot dekking waarvan dezelve moet strekken in aanmerking neemt. Terwijl een aantal van 150 schepen voortdurend de betrekkingen tusschen op de alle zeeën verspreide kolonien met het moederland onderhouden, staan er 180 steeds in gereedheid om volledig gewapend te worden; de overigen zijn in aanbouw. Engeland is en zal waarschijnlijk nog lang de eerste zeemogendheid blijven. Deszelfs instellingen, neigingen en smaak, zelfs deszelfs vooroordeelen, alles is er op ingerigt, om voor zich eene opperheerschappij te behouden, welke de revolutie-oorlogen buiten allen twijfel hebben gesteld. De verliezen, welke het op elk tijdstip de zeemogendheden toebragt, benamen deze alle mogelijkheid om aan hetzelve ter zee wederstand te bieden. Engeland vernielde namelijk een getal van 156 linieschepen, 582 fregatten, 662 korvetten en nog andere schepen, die te zamen een aantal van 2,505 oorlogsvaartuigen bedroegen. Sedert dit tijdperk van deszelfs triomf heeft de Engelsche marine hare meerderheid van getal behouden, terwijl Holland en Spanje zich van hunne in 1792 en 93 geledene verliezen ter zee niet meer herstellen konden. Inderdaad, Frankrijk, Rusland en de Vereenigde Staten hebben aan hun zeewezen eene zorg besteed, die niet zonder gelukkige gevolgen is gebleven, maar tenzij eene naauwe vereeniging, hetgeen in de tegenwoordige omstandigheden niet zeer waarschijnlijk is, deze drie mogendheden verbond, zoo zoude het nog twijfelachtig blijven, of zij met voordeel der Engelsche marine het hoofd zouden kunnen bieden.

Wat nu het Engelsch leger betreft, deszelfs sterkte beantwoordt niet aan het denkbeeld dat men zich daarvan zoude maken, wanneer men zich al de oorlogen herinnert, aan welke Groot-Brittannie voor zijnen roem en zijn voordeel heeft deel genomen. Het aantal onder de wapenen zijnde troepen gaat het getal van 117,000 man niet te boven, die volgenderwijs verdeeld zijn: in Engeland en Schotland 30,000 man, in Ierland 24,000, in de kolonien 37,000 en in Oost-Indien 26,000 man. Engeland heeft derhalve slechts eene werkelijke en beschiktbare krijgsmagt van 54,000 man. Het onderhoud van de troepen kost 13,400,000 p. st. (160,800,000 gulden). Daarvan worden voor pensioenen en halftraktementsgelden vijf millioenen p. st gerekend, terwijl de artillerie voor zich eene som van 400,000 p. st. wegneemt. Bezwaarlijk zoude men troepen kunnen vinden, die, zoowel door hunne houding als juistheid van bewegingen en uitmuntende krijgstucht, de engelsche overtreffen. Het kavallerie-korps, de drie regimenten infanterie en de afdeeling kavallerie, die de koninklijke garde uitmaken, zijn bewonderingswaardig. De engelsche krijgstucht houdt nog de strengste lijfstraffen in gebruik. 100, 200 tot 300 stokslagen zijn de gewone straf voor overtredingen die in Frankrijk met hoogstens een of twee maanden gevangenisstraf worden geboet. Op weinige uitzonderingen na is de bevordering bij de armee tot den rang van onderofficierplaats beperkt. Alle officiers-posten, tot dien van overste-luitenant ingesloten, worden gekocht. Bij de lijfwacht kost een vaandrigs-brevet 1,200 p. st., dat van een luitenant 1,600, en dat van eenen overste-luitenant 7,000 p. st.; in de regimenten van linie zijn de graden echter niet zoo duur. Om roem te verwerven moet men alzoo in dat land rijkdommen bezitten. Ongelukkig de soldaat, die er geen bezit; 't is hem onmogelijk vooruit te komen. Al waren zijne diensten ook nog zoo luisterrijk, zij zouden toch niet kunnen verhinderen, dat zijne loopbaan door het gebrek aan geld beperkt werd. Dit gebruik is zoo oud als de armee zelve is. Tot heden heeft men zich wel daarbij bevonden, en nog maar zeldzaam zijn er klagten tegen opgegaan. De voornaamste oorzaak daarvan is, dat er alleen rijke en tot goede familien behoorende officieren in het leger zijn. Deze brengen wellevende manieren en eene goede opvoeding mede, waardoor, alhoewel daarin de eigenlijke dapperheid niet is gelegen, dezelve zich toch meer merkbaar vertoond. De militaire school te Woolwich levert de noodige officieren voor de artillerie en genie, welker bevordering niet van het aankoopen van rangen afhankelijk is. Behalve de staande armee organiseert men in tijd van oorlog de militie tot verdediging van het land; ook bestaan er in vredestijd, onder den naam van *Yeomanry*, kavallerie-korpsen, welker vereeniging en dienstbestemming veel overeenkomstigs hebben met de nationale garde in Frankrijk. Dezelve worden door de lords en de groote grondeigenaren in de graafschappen aangevoerd. Telken jaar verzamelen die korpsen zich ter oefening, gedurende tien of twaalf dagen; derzelver houding is schitterend. In den tijd van vrede waarin Engeland tegenwoordig verkeert, zijn paarden-wedloopen, gastmalen en feesten de gewigtigste bezigheden, die op deze vereenigingen volgen. (*Bred. Courant.*)

(1) In een aan het parlement overgelegden staat, voor de active dienst van het tegenwoordig jaar, werd het personeel der marine tegen 22,500 man opgegeven; onder het hier opgegeven getal van 29,000, zullen bovendien de gepensioneerden en op half traktement gestelde zeelieden begrepen zijn.

WETENSCHAPPELIJKE BERIGTEN.

NEDERLANDEN. — In een werk hoofdzakelijk aan de Statistiek gewijd, wordt gevonden de volgende merkwaardige vergelijking van de manneiijke en vrouwelijke geboorten in *Europa*, die, zoo gezegd wordt, uit een onnoemlijk aantal geboorten opgemaakt, ten vasten grondslag voor de verhouding van het aantal geboorten van beiderlie geslachten kan strekken.

Tegen 100 meisjes die ter wereld komen, zijn in *Rusland* 108,91 jongens; in het *Melanesche* 107,61 jongens; in *Meckelenburg* 107,07; in *Frankrijk* 106,55; in de *Nederlanden* 106,44; in *Brandenburg* en *Pommeren* 106,27; in de *beide Sicilien* 106,18; in *Oostenrijk* 106,10; in *Silezie* en *Saxen* 106,05; in *Pruissen* 106,94; in *Westfalen* en de *Rijnprovincien* 105,86; in *Wurtenberg* 105,69; in het hertogdom *Posen* 106,56; in *Boheme* 105,38; in *Groot-Brittannië* 104,75; in *Zweden* 104,62. Het middengetal in *Europa* was dus 106 jongens tegen 100 meisjes. Het grootste verschil werd in *Rusland* en *Zweden* waargenomen. Deze onderscheiden verhoudingen waren bestendig waargenomen, over al den tijd dien men aan het onderzoek had besteed.

ENGELAND. — Zonderlinge karakters van menschen zijn belangrijke bijdragen tot dat gedeelte der wijsbegeerte, 't welk men de psychologie noemt. Als zoodanig verdient opmerking de onlangs overleden 87 jarige grijsaard ISACHAR COVERDALE, van *Hawsker*, nabij *Whitby*. Deze man had in de laatste 14 of 15 jaren bestendig te bed gelegen; niet uit zwakheid of traagheid, maar uit verkiezing. Hij was een hartstogtelijk liefhebber van het lezen, en die hem kwam bezoeken, vond zijn bed altijd bezaaid met boeken en nieuwspapieren. Daar hij van een vrolijken en gezelligen aard was, ontving hij veel bezoek, en was van het nieuws van den dag doorgaans veel beter onderrigt, dan menigeen, die dagelijks alle publieke plaatsen langs slentert. Bij de laatste verkiezingen van *Whitby* had hij zich met moeite laten overhalen, om even zijn bed te verlaten, en in een rijtuig zijne stem te gaan geven. — Als een meesterstuk van bouwkunst roemt men een schoorsteen, welke dezer dagen in eene fabriek, even buiten *Londen*, voltooid is. Het is de hoogste schoorsteen in geheel *Engeland*, hebbende eene hoogte van 263 voeten van de basis af gerekend, alwaar dezelve een diameter heeft van 27 voeten, terwijl die aan den top, welke met een steenen kap gedekt is, 7 voeten bedraagt. Men heeft berekend, dat deze schoorsteen ongeveer 2000 tonnen gewigts heeft, en in de vorige week (Dingsdag 23 Julij) heeft de eigenaar op den bodem van denzelve een prachtig gastmaal gegeven, tot genoegen der aanwezigen. — Te *Birmingham*, in het graafschap *Warwick*, wordt tegenwoordig eene concertzaal gebouwd, van 65 voeten breedte, 45 voeten hoogte en 140 voeten lengte. In deze uitgestrekte zaal moet een verbazend groot orgel komen, welks kas 45 voeten hoog en 65 voeten lang moet wezen. De grootste metalen pijp van dit orgel zal een omtrek hebben van 5 voeten en 3 duimen, en eene hoogte van 35 voeten; de grootste pijp van hout zal van binnen meer dan 200 vierkante voeten ruimte hebben. Dit vol orgel zal van tien open octaven zijn en de overige deelen allen naar evenredigheid. Er zullen verscheiden reijen blaasbalken noodig wezen, om dit groot muzijk-instrument met deszelfs 60 toetsen en vijf klavierreijen te bespelen. Het geheel zal eene ruimte van 380 voeten beslaan, en meer dan 40 scheepstonnen wegen.

DUITSCHLAND. — Bij den heer Uzschneider te *Munchen* is een reusachtige Teleskoop vervaardigd, bewerkt naar het sijsteem van Frauenhofer. Dezelve heeft een objectiefglas van 15 Parijsche voeten brandpunt, en 10½ duim opening, en overtreft derhalve die, welke nog bij het leven van Frauenhofer naar *Dorpat* is gezonden, en slechts 13 Parijsche voeten brandpunt had, en 9 duim opening. De werking van deze Teleskoop, welke door den Hoogleeraar in de sterrekunde aan de Universiteit te *Munchen* onderzocht en beproefd is, gaat tot over het duizendvoudige. *Saturnus* b. v. die, bij zijne kleinste verwijdering van de aarde, nog 165 millioenen geographische mijlen van ons verwijderd is, naderd door deze Teleskoop dezelve schijnbaar tot op 192,000 mijlen, en de maan vertoond zich, wanneer zij het digtst bij de aarde is, niet meer dan 68 geogr. mijlen van dezelve verwijderd.

(*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.